لي كەچياڭ زۇڭلي تىلشىلەر جيىنىنا قاتىناستى ءارى جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلەردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەردى

李克强
LI KEQIANG

3 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن 13 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ 5 ـ ءماجىلىسى بەيجيڭ حالىق سارايىندا تىلشىلەر جيىنىن وتكىزدى، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىيى لي كەچياڭ ءماجىلىستىڭ ءمالىمدەمەشىسى جاڭ يەسۇيدىڭ ۇسىنىسىمەن تىلشىلەر جيىنىنا قاتىناستى ءارى جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلەردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەردى.

☐ سۋرەتتى شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ ءتىلشىسى يىن بوگۋ تۇسىرگەن

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. 13 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ 5 ـ ءماجىلىسى 3 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن حالىق سارايىندا تىلشىلەر جيىنىن وتكىزدى، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىيى لي كەچياڭ ءماجىلىستىڭ ءمالىمدەمەشىسى جاڭ يەسۇيدىڭ ۇسىنىسىمەن تىلشىلەر جيىنىنا قاتىناستى ءارى جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلەردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەردى.

تىلشىلەر جيىنى باستالعاندا لي كەچياڭ بىلاي دەدى: ءتىلشى دوستاردىڭ جۇڭگونىڭ ەكى ءماجىلىسىن حابارلاۋدا كورسەتكەن قۇلشىنىستارىنا، توككەن ەڭبەكتەرىنە العىس ايتامىن. ىندەت بايلانىسىمەن، ءبىز تاعى دا بەينە ەكران بايلانىسى تاسىلىمەن تىلشىلەر جيىنىن وتكىزىپ وتىرمىز. مەن ءتىلشى دوستاردىڭ قويعان سۇراۋلارىنا جاۋاپ بەرۋدى قالايمىن.

امەريكا بىرىككەن اگەنتتىگىنىڭ ءتىلشىسى: جۇڭگو ەكونوميكاسى جوعارى جىلدامدىقپەن ارتۋدان بىرتىندەپ باياۋدى، ءادىل، سونداي ـ اق جاسىل ارتۋعا قاراي تيىبىن وزگەرتۋدە، ءبىز بىلتىر جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ ءبىرسىپىرا شارالار قولدانىپ قارىز دەڭگەيىن تومەندەتكەندىگىن، جوعارى تەحنيكالىق كاسىپورىنداردى باقىلاپ ـ باسقارعاندىعىن كوردىك. بيىل جۇڭگو ۇكىمەتى ءبىرتالاي ەكونوميستەر ءورشىل جىگەرگە يە دەپ ساناعان 5.5% تىك ارتۋ نىساناسىن بەلگىلەپ وتىر، بۇل جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتى ۇزدىكسىز ەتەك جايعان جانە ۋكراينا قاقتىعىسى تۋىلىپ وتىرعان جاعدايدا بەلگىلەنگەن نىسانا. مەنىڭ سۇرايىن دەگەنىم، بۇل جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ بيىل ارتۋعا اناعۇرلىم ءمان بەرەتىندىگىن، ارتۋدى قۇرىلىمدىق رەفورمانىڭ، سونداي ـ اق كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن ازايتۋدىڭ الدىنا قوياتىندىعىن مەڭزەي مە، جوق پا؟ جۇڭگو ۇكىمەتى وسى تۇرلىشە داموۋ نىسانالارىن قالاي تەڭگەرمەك؟ ۋكراينا ماسەلەسى جونىندە، جۇڭگو مەن ەۋروپانىڭ ماڭىزدى ەكونوميكا ـ ساۋدا قارىم ـ قاتىناسى جۇڭگونىڭ وسى داعدارىسقا تۇتەپ بەرۋىندە قانداي ورىندا تۇرادى؟ جۇڭگو قازىرگى داعدارىستى ءبىر جاقتى ەتۋ ءتاسىلىنىڭ ەۋروپامەن تاماشا قارىم ـ قاتىناسىنا، ءتىپتى، جۇڭگونىڭ ءوزىنىڭ ەكونوميكالىق داموۋىنا اسەر ەتەدى دەپ الاڭداي ما، جوق پا؟

لي كەچياڭ: ءسىز جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ ارتۋ جىلدامدىعى تۋرالى ايتتىڭىز، بىلتىر ءبىزدىڭ ەكونوميكالىق جالپى مولشەرىمىز 110 تريلليون يۋاننان استام حالىق اقشاسىنا جەتتى، ۇزدىكسىز ارتۋدى جوعارى جيناقتى سانىمەن ارتۋ دەۋگە بولادى. دۇنيە ءجۇزى كولەمىنەن قاراعاندا، وسىنشالىق ۇلكەن ەكونوميكالىق تۇلعانىڭ ورتا جوعارى جىلدامدىقپەن ارتۋدى ساقتاۋىنىڭ ءوزى توتەنشە ۇلكەن قيىن ماسەلە. جاڭا ءسىز بيىل ءبىز بەلگىلەگەن 5.5% شاماسىنداعى ەكونوميكالىق ارتۋ نىسانامىزدى ءورشىل جىگەرگە تولى نىسانا دەدىڭىز. ءالى ەسىمدە، بىلتىر دا وسى تىلشىلەر جيىنىندا ءبىر ءتىلشى مەنەن سىزدەر 6% تەن جوعارى دەپ بەلگىلەپ وتىرسىزدار، بۇل نىسانا تومەن ەمەس پە دەپ سۇراعان ەدى. ارينە، ءبىز مۇنى سەزبەي قالعانىمىز جوق، ويتكەنى ونىڭ الدىنداعى جىلداعى جيىنتىق سانىمىز تومەن ەدى، ءاسىلى بىلتىر 8% تىڭ، ءتىپتى، ونان دا جوعارى ارتۋدى جۇزەگە اسىرۋعا تولىق مۇمكىندىگىمىز بولدى، ءبىراق ءبىز سوندا دا 6% تەن جوعارى ارتادى دەپ بەلگىلەدىك، مۇندا "جوعارى" دەگەنىمىز مۇمكىندىك قالدىرعاندىق ەدى، البەتتە سولاي بولۋىن قۋانا قابىلدايمىز. دەسە دە ءبىزدىڭ ماكرولىق ەكونوميكا ساياساتىمىزدىڭ باعدارى 6% بويىنشا بەلگىلەندى، ياعني قازىنا، اقشا، جۇمىستاندىرۋ سياقتى ساياساتتاردىڭ بارلىعى وسى باعدار توڭىرەگىندە جۇرگىزىلدى، بۇل ءبىزدىڭ قىزىل سىزىق مولشەرىن تومەندەتۋىمىزگە، ماكرولىق سۇيەمەن سالىستىرماسىنىڭ ورنىقتىلىق بارىسىندا تومەندەۋىنە مۇمكىندىك بەردى، ءسويتىپ، بۇل بيىلعى جاڭا سىن ـ سايىستارعا تۇتەپ بەرۋىمىزگە دە الدىن الا ساياساتتىق ءورىس قالدىردى.

2020 ـ جىلعا قايىرىلا قاراساق، ءبىز سونشالىق قاتاڭ جاعدايدا دا اقشانى شەكتەن اسىرا بەي ـ بەرەكەت تاراتقان جوقپىز، بىلتىر، ءتىپتى، بيىل 2 ـ ايعا دەيىن دۇنيە جۇزىندەگى كوپتەگەن مەملەكەتتەردە اقشانىڭ قۇنسىزدانۋى جوعارى دەڭگەيدى كورسەتىپ تۇرىپ العان جاعدايدا، ءبىزدىڭ تۇرعىنداردىڭ تۇتىنۋ باعاسى، ياعني CPI ىمىزدىڭ ءوسۋ كولەمى 1% كە دە جەتپەدى، البەتتە بۇنى ءبىز اتقارعان ۇيلەسىمدى ماكرولىق ساياساتپەن قاتىسى جوق دەپ ايتا المايمىز. ارينە، جاڭا مەن ايتقانداي، ءبىز بەلگىلەگەن ماكرولىق ساياسات جۇڭگونىڭ مەملەكەت جاعدايىنىڭ ءىس جۇزىندىگىن نەگىزگە العان، مۇندا باسقا مەملەكەتكە باعا بەرۋ دەگەن وي جوق.

بىلتىر شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا، بۇكىل ەل حالقىنىڭ بىرگە قۇلشىنۋىندا، ءبىز تۇتاس جىلداعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ باستى نىسانا ـ مىندەتتەرىن ورىنداپ قانا قويماي، بيىلعى جىل ءۇشىن دە بەرىك نەگىز قالادىق. بيىل ەكونوميكا شىنىمەن دە جاڭا تومەندەۋ قىسىمىنا جانە سىن ـ سايىستارعا تاپ بولدى، ءار ءتۇرلى كۇردەلى ورتالاردىڭ وزگەرىس ۇستىندە ەكەندىگىن، تۇراقسىز فاكتورلاردىڭ كوبەيگەندىگىن ايتپاعاننىڭ وزىندە، ءبىز 5.5% تىك نىسانانى جۇزەگە اسىرعان كۇندە، ونىڭ ارتقان شاماسىنىڭ ءوزى، ياعني جۇڭگونىڭ 100 تريلليون يۋاندىق مولشەردەن جوعارى دەڭگەيدەگى GDP سىنىڭ 5.5% تىك ارتۋ شاماسى ورتا دەڭگەيدەگى ءبىر مەملەكەت ەكونوميكاسىنىڭ جالپى شاماسىنا تەڭ بولادى. 10 جىلدىڭ الدىندا ءبىزدىڭ ەكونوميكامىزدىڭ جالپى مولشەرى 50 تريلليون يۋاننان استام كەزدە 10% ارتسا، ارتۋ شاماسى 6 — 7 تريلليون يۋان بولسا قاناعاتتانارلىق بولاتىن، ال بيىل اتاۋلى GDP نىڭ ارتۋ شاماسى 9 تريلليون يۋانداي بولۋى كەرەك. بۇل دەگەنىڭىز تاۋعا شىققانعا ۇقسايدى، ءسىز 1000 مەترلىك تاۋعا شىقپاق بولىپ، 10% جوعارى ورلەمەك بولساڭىز، وندا 100 مەتر بولسا جەتەدى، ال ءسىز 3000 مەترلىك تاۋعا شىعۋدا، 5% جوعارى ورلەۋىڭىزدىڭ ءوزى 150 مەترگە جەتەدى. ونىڭ ۇستىنە مۇنداي جاعدايدا شارت ـ جاعداي دا وزگەرەدى، جوعارى ورلەگەن سايىن اتموسفەرا قىسىمى تومەندەپ، وتتەگى ازايا بەرەدى، جىلدامدىق باياۋلاعانداي كورىنگەنىمەن، ناعىندا ۇلەس سالماعى اناعۇرلىم اۋىر بولادى.

5.5% شاماسىنداعى ارتۋدى جۇزەگە اسىرۋ جوعارى دەڭگەيدەگى ورنىقتىلىق سانالادى، ناعىندا بۇل العا باسقاندىق ەسەپتەلەدى، بۇل وڭاي ەمەس، ءسوز جوق، سايكەستى ماكرولىق ساياساتتاردىڭ تىرەگى بولۋ كەرەك. ايتالىق، قازىنا ساياساتىندا ءبىز بيىل قىزىل سىزىق مولشەرىن 2.8% كە تومەندەتەمىز، قىزىل سىزىق بىلتىرعىدان 200 ميلليارد يۋاننان استام از بولادى. ءبىراق بۇنىمەن ءبىر ۋاقىتتا ءبىز قازىنالىق شىعىس سەرپىنىن ارتتىردىق. ىندەشە، سىزدەر اقشا قايدان كەلەدى دەپ سۇراۋلارىڭىز مۇمكىن. مەن ۇكىمەت قىزمەتىنەن باياندامادا ايتىپ ءوتتىم، بىزدە وسى 2 جىلدا ىستەتۋگە بولاتىن، ءبىراق ىستەتىلمەگەن، ىركىلىپ قالعان ورتالىقتىڭ ارنايى فينانس قۇرىلىمدارى مەن ارناۋلى تيجارات قۇرىلىمدارىنىڭ پايداسى، وعان قوسا قازىنالىق مەجە ەسەپتىڭ ورنىقتىلىعىن رەتتەۋ قورى بار، سوندا جاڭادان ارتقان شىعىس كولەمى 2 تريلليون يۋاننان كەم بولمايدى، ونىڭ ۇستىنە ارتقان كولەم، باسىمى، سالىقتى ازايتۋعا، اقىنى تومەندەتۋگە، اسىرەسە، سالىقتان قايتارۋعا جۇمسالادى، بۇل بيىك شىڭعا ورمەلەپ بارا جاتقان ادامعا وتتەگىن بەرگەنگە تەڭ. ارينە، بىزدە تاعى سايكەستى فينانس، جۇمىستاندىرۋ سياقتى كوپتەگەن شارالار بار.

ءبىز بيىل قولداناتىن شارالار قىسقا مەرزىمگە تۇتەپ بەرۋ شارالارى عانا ەمەس، قازىرگى جاعدايدى تياناق ەتىپ، ۇزاق بولاشاقتى كوزدەيتىن، بولاشاقتىڭ ۇلەسىنە استە الدىن الا قول سوزبايتىن باياندى شارالار سانالادى. ءتىلشى دوسىمىز اتاپ وتكەنىندەي، جۇڭگونىڭ الدىندا تاعى كليمات وزگەرىسىنە تۇتەپ بەرۋ، تابىس پارقى، قارىز سياقتى كوپتەگەن ماسەلەلەر تۇر، بۇلاردىڭ بارلىعىنا ءبىزدىڭ ورتا، ۇزاق مەرزىم بارىسىندا، سونىڭ ىشىندە بيىلعى جىلدى قامتي وتىرىپ پارمەندى تۇردە تۇتەپ بەرۋىمىزگە تۋرا كەلەدى. قاتىستى جاقتارداعى شارالاردىڭ بارلىعىن ءبىز ورنالاستىرىپ جاتىرمىز، جۇڭگونىڭ وسىزاماندانۋى ءالى دە ۇزاق مەزگىلدىك بارىس سانالادى، ءبىز بۇل بارىستا داموۋ ءادىسى ارقىلى داموۋداعى ماسەلەلەردى شەشۋىمىز قاجەت.

ءسىز جاڭا ۋكراينا جاعدايىن اتاپ ءوتتىڭىز. قازىر ۋكراينا جاعدايىنا كۇللى دۇنيە كوز تىگۋدە، بۇعان جۇڭگو جاق تا قاتتى الاڭداپ جانە اشىنىپ وتىر. ۋكرايناداعى جاعدايدىڭ باسەڭدەۋىن، ەرتەرەك بەيبىتشىلىككە ورالۋىن شىن جۇرەكتەن تىلەيدى. جۇڭگو قاشاندا دەربەس، ءوز ـ وزىنە قوجايىن بولاتىن بەيبىت ديپلوماتيالىق ساياسات ۇستانادى، ەكى جاقتى قارىم ـ قاتىناستى دامىتۋدا ەشقاشان نايزا ۇشىن ءۇشىنشى تاراپقا كەزەمەيدى. ءبىز ءوزارا قۇرمەت ەتۋ، ءوزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىكتەنۋ رۋحىن نەگىزگە الا وتىرىپ، ءار جاقپەن سەلبەستىك قارىم ـ قاتىناستى دامىتىپ، دۇنيە جۇزىنە اناعۇرلىم كوپ تۇراقتىلىق ۇسىنامىز.

رەيتەر اگەنتتىگىنىڭ ءتىلشىسى: رەسەي ۋكرايناعا شابۋىل جاساعانان بەرى 2 ميلليون ادام بوسقىن بولدى، نەشە ءجۇز جاي بۇقارا ءولدى، جۇرت يادرولىق جاعدايدىڭ شيەلەنىسۋ بەتالىسىنان دا الاڭداپ وتىر، ءبىراق جۇڭگو جاق قازىرگە دەيىن رەسەيدىڭ ءىس ـ ارەكەتىن ايىپتاعان ەمەس نەمەسە ونى "باسىپ كىرۋ" دەپ تە اتاعان جوق، سوندا مەيلى قالاي بولسا دا جۇڭگو جاق رەسەيدى ايىپتاماي ما؟ رەسەي ىقپالشاراعا تاپ بولعان جاعدايدا، جۇڭگو جاق ىشكەرىلەگەن تۇردە رەسەيگە ەكونوميكالىق، فينانستىق قولداۋ كورسەتە مە، جوق پا؟ بۇلاي ىستەۋ باسقا مەملەكەتتەردەن كەلەتىن ىقپالشارانىڭ تەرىس ىقپالىنا ۇشىراتادى دەپ الاڭدامايسىزدار ما؟

لي كەچياڭ: مەن جاڭا ايتىپ ءوتتىم، جۇڭگو ەجەلدەن بەرى دەربەس، ءوز ـ وزىنە قوجايىن بولاتىن بەيبىت ديپلوماتيالىق ساياسات ۇستانادى. ۋكراينا جاعدايى جونىندە جۇڭگو جاق ءار ەلدىڭ ەگەمەندىگى مەن تەرريتورياسىنىڭ بۇتىندىگى قۇرمەتتەلۋگە ءتيىس ەكەندىگىن، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ۋستاۋىنىڭ باس ماقساتى مەن پرينسيپتەرىنە بويسۇنۋ كەرەكتىگىن، ءار ەلدىڭ حاۋىپسىزدىككە قاتىستى ورىندى الاڭداۋشىلىعىنا دا ءمان بەرىلۋى كەرەكتىگىن داريپتەيدى، جۇڭگو جاق وسى نەگىزدە ءوزىنىڭ تۇجىرىمىن جاسايدى، سونداي ـ اق حالىقارالىق قوعاممەن بىرگە بەيبىتشىلىككە قايتا ورالۋ ءۇشىن بەلسەندى رول اتقارۋدى قالايدى.

قازىر ۋكراينا جاعدايى شىنىمەن دە جۇرتتى الاڭداتىپ وتىر، ەڭ زور قۇلشىنىس جاساپ، رەسەي مەن ۋكراينا ەكى جاقتىڭ قيىندىقتاردى ەڭسەرە وتىرىپ كەلىسسوز جۇرگىزۋىنە، كەلىسسوزدەن بەيبىت ناتيجە شىعارۋىنا قولداۋ كورسەتىلۋگە ءتيىس، داعدارىستى بەيبىت شەشۋگە ءتيىمدى ءارقانداي قۇلشىنىستىڭ بارلىعىن ءبىز قولدايمىز جانە ىنتالاندىرامىز. قازىر كەزەك كۇتتىرمەيتىن جۇمىس شيەلەنىستى جاعدايدىڭ ۋشىعۋىنان، ءتىپتى، تيداۋسىز كەتۋىنەن ساقتانۋ، حالىقارالىق قوعام مەن ءار جاق بۇل جونىندە ورتاق تانىمعا يە.

جۇڭگو جاق ەڭ جوعارى شەكتەگى ۇستامدىلىقتى ساقتاپ، كەڭ كولەمدى گۋمانيتارلىق داعدارىستىڭ ورىن الۋىنىڭ الدىن الۋعا ۇندەيدى. جۇڭگو جاق ۋكرايناداعى گۋمانيتارلىق احۋالعا تۇتەپ بەرۋ تۋرالى باستاما كوتەردى، سونداي ـ اق ۇزدىكسىز تۇردە ۋكراينا جاققا گۋمانيتارلىق كومەك كورسەتەدى.

قازىر دۇنيە ءجۇزى ەكونوميكاسى ىندەتتىڭ سوققىسى سياقتىلاردىڭ ىقپالىنان الدەقاشان مۇشكىل حالگە كىرىپتار بولدى، قاتىستى ىقپالشارالار دۇنيە ءجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ قالپىنا كەلۋىنە سوققى جاسايدى، بۇل ءار جاققا دا ءتيىمسىز. جۇڭگو جاق دۇنيە ءجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن ورنىقتىلىعىن قورعاۋ، داموۋ مەن گۇلدەنۋدى جەبەۋ ءۇشىن ءوز تارابىنان ناتيجەلى قۇلشىنىس جاساۋدى قالايدى.

امەريكا تۇتىنۋشىلار جاڭالىقتارى جانە ساۋدا ىستەرى ارناسىنىڭ ءتىلشىسى: مەملەكەتتىك فينانس جانە داموۋ تاجىريبەحاناسىنىڭ قاتىستى زەرتتەۋلەرىندە كورسەتىلۋىنشە، اقىنى تومەندەتۋدىڭ شاعىن كاسىپورىندارعا جاساعان كومەگى ەڭ زور بولىپ، سالىقتى ازايتۋ ونان كەيىن تۇرادى ەكەن. ءسىز بىزبەن سالىقتى ازايتۋدىڭ، اقىنى تومەندەتۋدىڭ ىقپالى جونىندەگى ناقتى ساندى مالىمەتتەرمەن بولىسە الاسىز با؟ بۇدان تىس، قورا ـ جاي بازارىنىڭ داموۋ جىلدامدىعىنىڭ باياۋلاۋىنا بايلانىستى، جەرگىلىكتى ۇكىمەتتەردىڭ قازىناسى بەلگىلى مولشەردە ازايدى، بۇل جاعىندا قانداي ويلارىڭىز بار؟ ونان سوڭ، تۇتىنۋ جاعى جونىندە ۇكىمەت تۇتىنۋ بەلەتى سياقتىلاردى تاراتۋ تەكتەس ساياسات ـ شارالاردى قولدانۋدى ويلاسا ما؟

لي كەچياڭ: قورىتىندى نازاريا مەن امالياتتى دايەك ەتەدى. ءبىزدىڭ وسى بىرنەشە جىلداعى امالياتىمىزدان قاراعاندا، سالىقتى ازايتۋدىڭ، اقىنى تومەندەتۋدىڭ اسەرى ەڭ تىكە بولعان. بىلتىر شىعىس بولىك وڭىرگە بارىپ ون نەشە كاسىپكەرمەن اڭگىمەلەسكەنىمدە، ولار كاسىپورنىنىڭ جۇمىس جۇرگىزۋى بارىسىنداعى قيىنشىلىقتاردى ايتىپ، مەملەكەتتىڭ تاعى ءبىر قىدىرۋ ماكرولىق قولداۋ ساياساتتارىن شىعارۋىن ءۇمىت ەتەتىندىكتەرىن ايتقانى ەسىمدە. سول كەزدە مەن ورتالىق ۇكىمەتتە ساياساتتىق قور بار، ءبىراق ونى شوعىرلى ىستەتۋىمىز قاجەت. مۇندا 3 ءتۇرلى تاڭداۋ بار، تەك تاڭداۋ سۇراۋىنا عانا جاۋاپ بەرۋگە تۋرا كەلەدى، ياعني ۇشەۋىنىڭ ءبىرىن تاڭداۋ كەرەك. ءبىرىنشىسى، كەڭ كولەمدە قارجى قوسۋ، مۇمكىن بۇدان سىزدەر تاپسىرىس الا الاسىزدار. ەكىنشىسى، تۇتىنۋ بەلەتىن تاراتۋ، بۇل تىكەلەي تۇتىنۋدى جەبەۋى مۇمكىن. ءۇشىنشىسى، كاسىپورىنداردىڭ سالىعىن ازايتۋ، اقىسىن تومەندەتۋ، جۇمىستانۋدى ورنىقتىرۋ، قارجى قوسۋدى، تۇتىنۋدى جەبەۋ دەگەن ەدىم. سوندا ولار ءبىر اۋىق ءۇنسىز وتىرىپ، بارلىعى دەرلىكتەي ءبىر اۋىزدان ءبىز ءۇشىنشىسىن تاڭدايمىز دەپ جاۋاپ بەردى. ويتكەنى بۇل ەڭ تىكە، ەڭ ءادىل، ەڭ ءونىمدى. بيىل مەن تاپسىرىپ العان قاتىستى باياندامالاردان قاراعاندا، سالىقتى ازايتىپ، اقىنى تومەندەتۋ جاپپاي ۇكىمەتتىڭ ماكرولىق ساياساتىنان كۇتەتىن ءبىرىنشى ءۇمىت رەتىندە قاراستىرىلعان. دەمەك، تىڭايتقىشتى تامىرىنان بەرگەندە عانا، ءدىڭى جۋان، بۇتاق ـ جاپىراعى ماۋەلى بولادى.

مەن ماتەريالداردان بىرەۋلەردىڭ سالىقتى ازايتۋ، اقىنى تومەندەتۋ شاراسى اتقارىلعالى بىرنەشە جىل بولدى، ونىڭ جيەكتىك اسەرى ساتىلى ازايىپ بارا جاتقان جوق پا دەپ الاڭدايتىندىقتارىن دا كوردىم، ياعني مۇنىڭ اسەرى بۇرىنعىداي زور بولماي قالدى دەيدى. بۇل رەت ءبىز اتقاراعان كەڭ كولەمدە سالىقتى ازايتۋدا، اقىنى تومەندەتۋدە سالىقتان قايتارۋ مەن سالىقتى ازايتۋدى قاتار ۇستادىق، مۇنىڭ كولەمى 2 تريلليون 500 ميلليارد يۋان. 2020 ـ جىلى ەكونوميكا ەڭ اۋىر سوققىعا ۇشىراعان كەزدە دە ءبىز وسىنداي كولەمدى ساياسات اتقارىپ، اقىرىندا قيىندىقتى ەڭسەرىپ كەتتىك، ونىڭ ۇستىنە ءبىز بۇل جولى قۇرىلىمدى رەتتەپ، سالىقتان قايتارۋدى الدىعا شىعاردىق. سالىقتان قايتارۋ دەگەنىمىز ارتقان قۇن سالىعى ءتۇزىمىنىڭ جوبالاۋى بويىنشا، بازار تۇلعالارىنا الدىمەن تاپسىرىپ، ونان سوڭ قايتارۋ تاسىلىمەن ۇقساس سالىق سوماسى قولدانىلادى، ءبىز الدىن الا سالىقتان قايتارۋ ءادىسىن قولدانىپ، شەگەرۋگە ساقتالعان سالىق سوماسىن ءبىر جولدا كاسىپورىندارعا قايتارىپ بەرەمىز، مۇنىڭ كولەمى ءبىر تريلليون 500 ميلليارد يۋاننان اسادى. ەگەر مۇنىڭ ءونىمى جاقسى بولىپ جاتسا، ءبىز ونىڭ سەرپىنىن تاعى ارتتىرامىز.

ءبىز سالىقتان قايتارعاندا شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردى الدىمەن ويلاستىرامىز، ويتكەنى شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ مولشەرى كوپ، قامتۋ كولەمى كەڭ، تىرەك بولاتىن جۇمىستانۋشى جان سانى مول، ونىڭ ۇستىنە قازىر ولاردىڭ قارجىلىق جاقتاعى ەڭ قىسىلتاياڭ ەڭ قيىن كەزى، سوندىقتان ءبىز بيىل 6 ـ ايدىڭ سوڭىنان بۇرىن شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ شەگەرۋگە ساقتالعان سالىق سوماسىن ءبىر جولدا قايتارىپ بولامىز، ال جاساۋ كاسىبى، زەرتتەۋ ـ اشۋ، قىزمەت وتەۋ كاسىبى سياقتى كەيبىر ءتۇيىندى سالالاردىڭ شەگەرۋگە ساقتالعان سالىق سوماسىن بيىلعى جىل ىشىندە تولىقتاي شەشىم ەتەمىز، شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ شەگەرۋگە ساقتالعان سالىق سوماسىن قايتارۋدىڭ ارتقان شاماسىن اي سايىن بىرتىندەپ شەشىم ەتەمىز. مەن ساياسي كەڭەستىڭ تالقىسىنا قاتىناسقان كەزدە، ساياسي كەڭەستىڭ ءبىر مۇشەسى كاسىپكەر ەكەن، ول ماعان سالىقتى ازايتۋ، اقىنى تومەندەتۋ جانە قارجى قوسۋ سياقتى باسقا شارالارعا سالىستىرعاندا، سالىقتان قايتارۋدىڭ ءونىمى ەڭ تەز، ەڭ جاقسى بولادى دەدى. نىسانعا يە بولۋ ءۇشىن ءبىرتالاي اۋرە ـ سارساڭعا ءتۇسۋىڭ مۇمكىن، سالىقتان قايتارۋ دەگەنىمىز كاسىپورىنعا تىكەلەي قولما ـ قول اقشا تاراتىپ، قولما ـ قول اقشا اينالىمىن كوبەيتكەنمەن تەڭ، بۇل ىرىستى جاۋىن دەگەن ءسوز. وسىدان قاراعاندا، ءسوزدى قانشالىق كوپىرىتىپ كوپ سويلەگەنىڭ ناقتى ءبىر ءىس تىندىرعانعا جەتپەيدى، سوندىقتان بۇل شەشۋشى شارانى، ءسوز جوق، تىڭعىلىقتى تياناقتاندىرۋ كەرەك.

(جالعاسى 4 ـ بەتتە)